

Pre pošti prejemam:

za
celo leto naprej 26 K — h
pol leta 13 —
četrt 6, 50 —
mesec 2, 20 —

V upravnilstvu prejemam:

za
celo leto naprej 20 K — h
pol leta 10 —
četrt 5 —
mesec 1, 70 —

Na pošiljanje na dom
20 h na mesec.

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Naročnine in Inserate
sprejema upravnilstvo v
Katol. Tiskarni, Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rekopis se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme-
niskih ulicah št. 2, I, 17.

Izhaja vsak dan, izvenredni
nedelje in praznike, ob
pol 6. uri popoldne.

Štev. 229.

V Ljubljani, v ponedeljek, 6. oktobra 1902.

Letnik XXX.

Na Balkanu se bliska.

V klanecu pod Šipko, ki pelje od Donave preko Tirnova čez Balkan proti Drinopolju in Carigradu, so se minuli teden vršile slavnosti v spomin na junaške boje pred 25 leti, ki so jih bili ruski in bolgarski vojaki proti Turčinu. Turški meč si je bil podjarmil tudi Bolgarijo, polumesec je zavladal na vsem Balkanu, narodi so bili desetletja sužnji sultanovi in njegovih trinogov. Rusija je dobila povod, in tega ni bilo treba iskati, da je 24. aprila 1877 Turčiji napovedala krvavi ples. Gorčakov, tedanji voditelj ruske zunanje politike, je v svoji okrožnici na evropske velevalisti naglašal: Turčija ni sposobna za reforme v svoji zanemarjeni državi. Ali ostane v Turčiji vse pri starem, kar pa je sramota za vso Evropo, ali pa je treba Turčijo z mečem prisiliti, da izvrši svojo nalogo. In ruski vojskovodja, veliki knez Nikolaj, je izjavil v svojem povelju na armado: »Mi ne gremo na plen, temveč na pomoč svojim zatiranim bratom in v boj za Kristusovo vero. Naša naloga je sveta in Bog je z nami«. In tedaj se je zopet pokazala v pravi luči angleška samopašnost, ki preži na zapuščeno bolnega moža ob Bosporu. Brez vsega je veliki državnik Gladstone opozarjal Evropo na turške grozovitosti, njegov tekmeč Disraeli je poskušal vse zvižaje, da Rusom izvijne orožje iz rok in bolniku podaljša življenje, s tem pa tudi milijonom krščanskega prebivalstva trpljenje.

Toda mej tem so se valile ruske čete kot besen vihar preko turške meje in dne 23. junija 1877 je udarila prva ura osvobodjenja iz sramotnega izesa. Turki so zbrali vse svoje moči in kot levi branili svoje postojanke ob Plevni in Šipki, toda ruska neustrašenost in kozaska pest je zdrobila v prah muslimsko krvoločno armado. General Gurko se je proslavil s svojimi junaki in mrtve skale v Šipkinem prelazu govoril še danes, da zmaga trdna in stanovitna vera v pravično stvar.

Zmagonosno je pridrla ruska konjenica pred carigradsko czidje, turški sultan je

moral podpisati mirovne pogoje. Na tisoče in tisoče ruskih vojakov je žrtvovalo življenje, da osvobodil bolgarski narod. Toda na berlinskem kongresu so diplomatje vsled angleškega pritiska modro ukrenili, da naj še nadalje iskra tli pod pepelom in razvalinami. Razpolovili so bolgarski narod, ustanovili so sicer avtonomno, a turškemu sultanu tributarno bolgarsko kneževino tostran Balkana, drugo polovico pa pustili kot Vzhodno Rumelijo pod oblastjo polumeseca s krščanskim gubernatorjem.

So, ki se boje slovanskega vstajenja in trdijo, da Rusov ni vodilo v boj usmiljenje do krščanske raje, marveč gola sebičnost. So, ki modrujejo, da je Bolgarija prišla iz dežja pod kap in je le ruska gubernija, odkoder ob ugodni priliki ruske čete z balkanskimi planejo čez Balkan do Bospora. In res je bila Bolgarija igrača v rokah evropske diplomacije. Znani so časi nesrečnega Stambulova in tudi sedanjí knez s svojo apostazijo ne vzbuja občudovanja. Toda zgodovinska resnica je in ostane, da bi Bolgarija še danes ječala pod kopiti turških konj in krščanska raja trepetala pred krivimi sabljami turških trinogov, ko bi Rusija ne pognala druhal preko Balkana. In ako dandanes praznujejo že obletnice športnih društev, potem gotovo mala Bolgarija vse Evrope ne kliče na boj, ako slovesno praznuje 25letnico svojega rojstva in osvobodjenja z zastopniki svojih osvoboditeljev.

Ta slavnost je sicer imela le vojaški značaj, a je velikega političnega pomena. Ne more se Rusiji očitati, da kali mir na Balkanu ter ruši peterburške dogovore z Avstrijo. Ravno Rusija sedaj zadržuje hitrejši razvoj balkanskega vprašanja in velik požar, o katerem ni gotovo in dognano, kako daleč bi segel. »Status quo«, to je diplomatska formula, na kateri visi zoreče jabolko na Balkanu.

Domači otroci prele nanj in izza meje sosedje obračajo poželjive oči na drevo. Ob vrhovih pa se bliska in oblizuje, kar naznaja nevihto ali celo vihar, ki more jabolko otresti in drevo izrjaviti s korenino. Povsod vre, kamor seže senca polumeseca in koder

se čuje Muhamedovo ime. Beseda »Šipka« pretrse v osrčje muslimsko prebivalstvo, a vzbuja nade in upe v prsih nerešene raje. Dogodki v Mitrovici kažejo, da je treba le iskre in se zasveti za gorami. Kri se preliva vsak dan, ropi se ponavljajo vsak čas, razni bolgarski, srbski, grški in albanski odbori znašajo netivo in gromade. V Albaniji, Stari Srbiji in Makedoniji brusijo jatagane in risanice ter se pripravljajo na pir. Čakajo le, da s Šipke zapoje bojna tromba in da tajna roka vrže bakljo na gromado. Iz Aten je vseučiliški profesor Kasasis potoval v Pariz, da s predavanji dokaže stare grške pravice do Makedonije in Epira. Grško časopisje širi vsegrško idejo proti severu, kjer se srečujejo razni narodi. Makedonski odbor navdušuje izmučeno ljudstvo, da zgrabi za orožje in požene turške age preko meje. Turške posadke imajo posla noč in dan, da lov in kroté »junake, katere temna noč zakriva s svojimi perutmi«.

Dolgo se kuha in siče v ognjeniku, da izbruhne ognjena povodenj na rodovitno ravan. In Balkan je ognjenik, velikanski sod, poln smodnika in dinamita. Turčija je gnjila in hroma in vendar uganja svoje muhe, kakor začetkom leta 1877. Igra se z ognjem ob suhi slamnati strehi. Z ognjem in mečem izvaja svoje »reforme«, z nogami tepta človeške pravice. Na Balkanu je mir, a ta mir je mučna tišina pred viharjem, ki lomi drevesa in odnaša domovja. Turški sultan naj bi pogledal iz svojega okna na oblačno obzorje. Abdul Hamid pa je zaverovan v svoje konje in — kismet.

In Avstrija, ki je sosed ognjenika? Graf Goluchowski vendar ne more noč in dan v rokah držati niti, ki vodi v Peterburg. Ob Nevi so spretni in previdni, ob Donavi imajo druge skrbi. Gotovo je, da Rusija ne potegne meča iz nožnice zaradi mitroviškega Boljetinca ali sanjavega Jankova. Ako pa se sproži plaz, gotovo ne bode rok križem držala. Zato pa je dolžnost avstrijske diplomacije, da ne pride gasit, ko bode že prepozno.

Shod strokovnega društva ljubljanske tobačne tovarne.

V nedeljo dne 5. t. m. priredilo je društvo ljublj. tob. delavstva izlet na prijazno Posavje. Po cerkvenem opravilu pri svetem Jurju vršil se je velevažen shod v gostilni pri Urbančku. Shod otvoril je predsednik društva gosp. Verovšek, ki povdarja, da šteje društvo nad 2000 članov. Blagajnik gosp. Vogrič naznani, da ima društvo 1680 48 K prihranjenega denarja, in to kljub temu, da društvo jako zdatno podpira obolele člane.

Dr. Krek, živahno pozdravljen, razvija v poljudni obliki sledeče misli: Predpogoj vsacega združevanja je, da se čutijo vsi člani enega stanu kot bratje in sestre. V času, ko je liberalno gospodujoče načelo razbilo vsako smisel za skupnost, ko je prav za prav vsa človeška družba razbita ter ne tvori nobene skupnosti, je potrebno, da se delavci in delavke združujejo. Pred vsem je to potrebno vam. Saj vsak postopač smatra se za uzvišenega, če zabavlja »cigarcame«. Proti temu predsodku naj stopi v boj edinstveno vse delavstvo tobačne tovarne.

Pravico imate za to. Združuje naj vas medsebojna ljubezen, edinstvo in zaupanje. Delavstvo naj nastopa kot skupna četa; boj veljaj pred vsem kapitalistiškemu sistemu: zaničevani delavec ali delavka je več vredna, kot kak liberalni prvak, ki viha svoj nos, če vas sreča.

Kakor vedno, tako tudi danes povdarjam, naj država izpolnjuje napram svojem udelavstvu dolžnost popolne preskrbe za starost. Nad 80 milijonov čistega dobička prinašajo delavci tobačnih tovarn državi, več, kakor znaša ves dohodninski davek, ki ga prinaša kmečki in obrtni stan.

Državni proračun ima vedno prebitek in sicer več milijonov na leto. Ta prebitek se pa nikdar ne postavi kot prenos za prihodnje leto v tekoči račun. Proračunski prebitki nalagajo se kot rezerva za slučaj kake

LISTEK.

Dr. Jos. Pavlica †.

Nemila smrt nam je pobrala moža, ki bi bil po svojih darovih in po svoji pridnosti Slovincem na Goriškem še mnogo koristil, ko bi mu ne bila neizprosna bolezen zlomila sile in ga položila v prerani grob.

Dr. Jožef Pavlica je bil rojen v Rihemberku 12. decembra 1861. Šolal se je v Gorici. V mašnika posvečen je bil dne 26. maja 1885. Višjo bogoslovno izobrazbo je dobil v dunajskem Avgustineju, kjer je bil tovariš dr. Kreku. Pavlica je bil jako marljiv in natančen v učenju, in zato je bila njegova izobrazba izredno globoka in obširna. Povsod je iskal jasnosti, in kar je spoznal za pravo, od tega ga ni mogel nihče odvrniti.

Zato se je pa z veseljem oprijel novega gibanja, katero je zbudil dr. Mahnič s svojim »Rimskim Katolikom«. Pavlica ni mogel trpeti hinavskega liberalizma. Njegova pošena duša, ki je iskala povsod le resnice

in hrepnela, v istini pomagati bednemu ljudstvu, se je zato oklenila dr. Mahničevega dela z vso vnemo. Bil je neustrašenemu boritelju najzvestejši in najpridnejši sodelavec.

Takrat je bil Pavlica spiritual v semenišču. Trudil se je, da bi bogoslovce različnih narodnosti, ki so se prepirali v semenišču, zedinil s katoliško idejo, ki je enako pravična vsem, ki ne pusti nikogar zatirati ter razliva nad ljudstva žar one pravice in ljubezni, v kateri se morejo vsi svobodno-kulturno razvijati.

Svoje nazore je kaj lepo in odločno zapisal v »Rimskem Katoliku« 1. 1893, ko pravi: »Če prav je bilo prošlo stoletje polno razkolov in preprirov, našlo si je vendar načelo edinosti, katerega se ni nobeno stoletje toliko zavedalo, kot to, ki ravno zdaj poteka. To načelo katoliške edinosti je proglašena nezmotnost rimske stolice. Podlaga edinosti je postavljena, raztreseni sinovi se polagoma zbirajo okolo Kristusove skale. Niso se še vsi zbrali, niso še vsi složni, imajo se mnogo preprirov mej seboj, idoč v Rim, toda razkosati in razdružiti se ne dajo nobeni sili pod solncem. Ta zavest katoliške edinosti in vzajemnosti je pomladni cvet, ki se je ravno kar razpihlil iz bodečega trnja stoletnega trpljenja. Božje oko čuvaj ta cvet, angelci

naj bdijo pri njem, da ga sveta viharji ne zamorijo, božje solnce naj mu sije, da obrodí v bodočem stoletju stoteri sad«.

Taki nazori so vodili vse njegovo delovanje. Sicer je bil v dno duše nasprotnik vsakega osebnega boja, a oni liberalizem, ki se je v »Soči« in v »Primorcu« tako bahato razkoračil ter je hotel s surovo silo svoje umazanosti popolnoma zastrupiti goriško ljudstvo, je prisilil Pavlico, da je vzel v svoje roke tudi ostro pero žurnalistične polemike ter branil v »Primorskem Listu« katoličanstvo nevarnih napadov.

Ko je bil dr. Mahnič imenovan za krškega škofa, je postal Pavlica njegov naslednik v semenišču ter je prevzel profesuro. Predaval je novi zakon. Tu bi omenili še zlasti dve strani njegovega javnega delovanja.

Pred vsem je ljubil učiteljstvo. V srce ga je bolelo, da zdaj velik del tega stanu misli izkazati sebi uslugo, ako trobi v liberalni rog. Sodeloval je pri društvu katoliških učiteljev, kateremu je bil ljubezniv in pridni duševni učitelj. Gotovo ga bodo ohranile gospodične učiteljice v najblažjem spominu. Z največjim veseljem je pozdravljal ustanovitve »Slomskove zveze«.

Videl je, kako potrebna je našemu ljud-

stvu narodno gospodarska organizacija. Zbudil je na Goriškem vnemo za posojilniško gibanje. Po zgledu ljubljanske »Ljudske posojilnice« in »Gospodarske zveze« je osnoval goriško »Centralno posojilnico«, katera zdaj prav dobro vspeva. Pavlica je delal počasi, premišljeno. Bil je nekaj pesimist, ki je vse možne slabe strani vedno prevdaril, predno je kaj začel. Kriva je bila temu večinoma njegova bolezen, ki mu je počasi, a gotovo morila mlado življenje, a ravno zato je pa bilo tudi vse zrelo in dobro, kar je prišlo izpod njegovih rok.

Pri vsem delovanju ga je vodila edino le misel, koristiti goriškemu slovenskemu prebivalstvu. Zato je pa jasno, da je padel liberalizem po njem ter ga napadal z njemu lastnim orožjem. Kakor povsod, izkuša liberalizem tudi na Goriškem le razdirati, in zato se je zagnal v vse, kar je Pavlica s svojimi blagimi tovariši koristnega ustanovil. Vendar on ni nikoli vračal krivice. Bolelo ga je sicer v srce, a tudi sovražnika ni nikdar napadal z istim orožjem, s katerim je bil udarjen.

Pavlica je bil po vsej svoji naravi ustvarjen bolj za učenjaka, ki tiho snuje svoje misli. Potreba časa ga je pa klicala ven na bojno polje. Slušal je glas vesti v

vojaše in za te prebitke še ni nihče v državem zboru stavil kakega vprašanja na vlado. Če država skrbi za doslužene vojaše, ki le kratek čas žrtvujejo državi, tembolj bi morala skrbeti za one, ki ji žrtvujejo vse svoje moči in takorekoč svoje zdravje in življenje. Iz proračunskih preostankov naj bi država ustanovila poseben sklad za delavsko starostno preskrbnino, in dolgotrajna želja delavstva se bode izpolnila: če sem valed starosti ali slabosti nesposoben izvrševati svojo službo, ne bo mi potreba beračiti, marveč preskrbljen bodem. (Misel, naj bi se iz državno proračunskih prebitkov zasnuil fond za del. starostno preskrbovanje, je popolnoma nova; želeli je, da bi o tej misli dr. Krek priobčil znanstveno razpravo in naj bi se ta misel raznesla med vse delavstvo avstrijsko. Opomba poročevalčeva.) Za to misel naj delujejo državni poslanci in naj tudi delavci po vseh shodih to zahtevajo.

Znano je, da se potika ljubljansko delavstvo po nezdravih slabih stanovanjih. In za ta stanovanja mora delavec plačati tretjino zaslužka. Mnogi, ki zaslužijo za svoje brezdelje veliko več, plačujejo za krasna, moderna stanovanja le šestino svojega zaslužka. Naše »Delavsko stavbeno društvo« ima namen zidati delavske hišice in pred vsem mu je tudi namen, za delavstvo tobačne tovarne preskrbeti lastne domove.

Konečno še enkrat ponavljam: mogočno bode vedno nastopali v znamenju prijateljstva in edinosti; skupaj držite, čutite se kot stan; povsod nastopajte kot ljudje, ki svoj stan spoštujete, in nihče se ne bode upal več, vam jemati dobro ime.

Govor dr. Kreka je bil opetovano s ploskanjem pretrgan.

Domači župnik dr. g. Zupan se zahvali zborovalcem, da so si izvolili prijazno cerkvico sv. Jurja, kjer so spolnili svojo versko dolžnost pred resnim zborovanjem. Želi, naj bi i v prihodnje društvo posetilo prijazno cerkvico.

Gospod predsednik Verovšek se č. gospodu pristrčno zahvali in obljubi, da se spomladi zopet vidimo na prijaznem Posavju.

Gospod Moškerc povdarja sledeče: Ta shod se naj nadaljuje v tovarni med počitkom. Vsak izpolni svoje dolžnost! Društvo je pred vsem bojno društvo. Takoj, ko je začelo posloovati, se je v tovarni ravnanje napram delavstvu zboljšalo. Toda, žal, zadnji čas so nekateri zopet začeli z delavstvom surovo postopati. Proti takim ljudem, ki upajo s tem, da ljudi mučijo, avanzirajo, se treba boriti. Časi, ko so delavke topli, se ne smejo več ponoviti, in proti ljudem, ki delavke vlečejo za ušesa, naj društvo odločno nastopa tudi z najskrajnejšimi dovoljenimi sredstvi.

vsem in se ravnal po njem. Delal je, dokler je mogel, in ko ga je bolezen toliko strla, da ni mogel več delati, mu je bila največja muka, da ne more pomagati, ko je vendar toliko potrebn. Oj vsega svojega delovanja ni iskal niti najmanjšega dobička. Ves trud, vse trpljenje, vse je bilo podarjeno brezplačno domovini.

Ginljivo je njegove zadnje pismo, v katerem naznanja uredništvu »Slovenca«, da ne more več pisati, in da so mu zdravniki celo prepovedali brati vse časopise. V tem pismu pravi: »Dunajski zdravniki so razsodili, da je moja prava bolezen malaria, katera mi zdravje pije že 15 let. Poleg nje imam še marsikaj, kar pa ni ravno najhujše. Po 15 letih bolezni in dela začel sem letos tako hirati za anemijo, da nisem mogel skoraj hoditi. Zdravniki so me poslali na visoke hribe, da se mi kri zboljša. Zdaj sem v In-nichenu, ali kmalu odidem še višje. Če se obrne na bolje, bom morda še za delo, drugače bom hiral do prezgodnjega groba.«

Zdaj ga ni več. Dobili smo od njegovega brata, dr. Andreja Pavlice, včeraj brzojavko, ki nam naznanja, da je blagi Jožef umrl v nedeljo ob 1/2. uri po polnoči.

Sicer smo bili pripravljeni na to bridko novico, saj so bila zadnja poročila vedno brezupnejša, a vendar nas je bridko zadela ta izguba. Bog daj Goriški nadomestila za padlega vojaka!

Gospod Verovšek kritikuje tovarniško kuhinjo; želi, naj bi se kuhinja uredila tako, da bi kosilo: juha, meso in prikuha, stalo 24 vinarjev. Natančno s številkami dokaže, da je to mogoče.

Gospod Gostinčar najostreje napade postopanje nadzorovalnih »mladih organov« napram delavstvu. Neki praktikant je tako olikan, da napram delavstvu rabi psövk, neki drugi si upa ljudi klofutati! Delavci in delavke, proti katerim se na tak uljuden način nastopa, naj uljudno dotičnega tožijo! Delavska čast to zahteva in c. kr. sodnije naučile bodo menda take ljudi tudi uljudnega obnašanja!

Shod je soglasno sprejel sledečo resolucijo:

1. Današnji shod podpornega društva delavcev in delavk tobačne tvornice v Ljubljani izraža, da vztraja vse tobačno delavstvo soglasno pri svojih zahtevah, da se konečno dostojno uredi preskrbljenost za starost.

2. Dalje izraža, da je neobhodno potrebno, da se preosnujejo razmere v tovarniški kuhinji; v ta namen je pa treba, da se v kuhinjski odbor privzame nekaj delavskih zastopnikov.

3. Ponovno opozarja na draga in nezdrava stanovanja in pričakuje, da se že enkrat v tem oziru izpolnijo opravilne delavske zahteve.

4. Z vsjo odločnostjo zahteva, da se od strani nadzorovalnega osebja napram delavstvu postopa tako, kakor določajo tozadevni predpisi; najodločneje protestira proti vsaki surovosti.

Po shodu je bila prisrčna zabava: slavnoznani »slavčki« so peli krasne narodne pesmi. Pozno popoldne smo se razšli.

Upi nižje - avstrijskih liberalcev.

Dunajski židje in njim sorodni elementi na Nižje-Avstrijskem so že sedaj polni upov glede bližnjih deželnozborskih volitev. Z matematično natančnostjo vedo poročati, da je levici v nižjeavstrijskem deželnem zboru zagotovljena večina. Pravijo namreč, da bodo razpolagali kršč. socialci tudi v tem slučaju, če si pribore vseh šest mest v dunajskem notranjem mestu, s škofi vred le s 35 mandati, dočim bo štela levica 43 glasov. Kompromis, glasom katerega so dobili konservativci pri lanskim volitvah v veleposestvu štiri od 16 mandatov, se letos več ne obnovi. Čuje se namreč, da prideta v skupno veleposestniško listo le prelata Dun-gel in Schmolk, ki ju pa po mnenju dunaj-skih židov ne morejo prištevati mej svoje kršč. socialci. — Take nade goje nasprot-niki krščanstva. Lepe so res, a prevrta skle-pom volitev bo tem bridkejša.

Kršč. socialni strankarski shod v St. Hipolitu.

Prihodnjo nedeljo, kot smo že omenili, se vrši v St. Hipolitu velik kršč.-soc. strankarski shod, ki se bo pečal izključno s prihodnjimi deželnozborskimi volitvami. Na dnevnem redu so namreč naslednji referati: 1. Prihodnje deželnozborske volitve ter njih politični in socialni pomen, govori dr. Scheicher; 2. Delovanje deželnega zbora v minuli postavodajalni dobi, referent polanec Wohlmeyer; 3. Politiske stranke in dež. zbor. volitve, poroča dr. Lu-eger. Udeležba na tem shodu bo ogromna, kajti že sedaj je moralo vodstvo naročiti samo z Dunaja tri posebne vlake, ne včevši onih, ki pridejo z drugih strani dežele. — Nemški nacionalci prirejajo tem povodom svoj shod v St. Hipolitu in se je po poročilu židovskih listov bati, da pride do nemirov. S tem hočejo kajpada pritiskati na vlado, da ne dovoli prvega shoda, a pomisliti morajo, da niso na — Kranjskem.

Za laško univerzo v Trstu.

Italijanska dijaška zveza za laško univerzo v Trstu. V Benetkah je zborovala te dni zveza italijanskih dijaških društev »Corda Fratres«. V imenu italijanskega dijaškega društva na Dunaju je govoril visokošolec Virgini Callegari, ki je priporočal, naj vse sekcije podpirajo zahtevo po laški univerzi v Trstu, katero zahtevo bodo stavili avstrijski italijanski dijaki na prihodnjem zborovanju zveze »Corda Fratres«. Callegari je zapretil, da avstrijsko-ita-lijanski dijaki stopijo iz zveze, ako ista

opusti narodno idejo. Radovedni smo, se li bo avstrijska vlada tudi v tem slučaju dala strahovati po pretnjah in zahtevah, ki prihajajo od onstran »velike luže«?

Novi ogrski prestolonaslednik.

Ogrsko opozicionalno časopisje se še sedaj peča z mnenjem, ki je na Ogrskem splošno razširjeno, da je namreč novorojeni princ prestolonaslednika Frana Ferdinanda res pravi ogrski prestolonaslednik. Mej drugim pravi »Egyetemes«, da more prestolonaslednik edino le sam odrediti se tej svoji pravici. Izjava nadvojvode nima veljave za njegovega sina. — Ta trditev kajpada ne more držati, ker se je nadvojvoda odrekel slovesno pravici prestolonasledstva za svoje otroke, torej se njegov princ ne more odrediti pravici, ki je nima. — Oficielno ogrsko časopisje je jelo odgovarjati v tej zadevi še le sedaj, ko se je vrnil Szell z Dunaja. Vlada zastopa kajpada isto mnenje, kot glasila naše vlade, da namreč nasledniki prestolonaslednika nimajo nikakih pravic do prestola ne v Avstriji in ne na Ogrskem.

Kulturni boj v Franciji.

Francoska vlada je iznašla nov način gonje proti članom onih cerkvenih redov, ki jih je razpustila tekom letošnjega leta. Mnogo redovnikov je namreč po izselitvi iz redovne hiše dobilo službe v dušnem pastirstvu po deželi, mnogim so pa škofje poverili razna učna mesta po bogoslovnih učiliščih. To pa Combesu ni prav in te dni je dopisal 22 francoskim škofom ukaz, da v semeniščih ne sme poučevati noben bivši redovnik, marveč izključno le svetna duhovščina. Combes pravi, da so mej drugimi lazaristi dobili dovoljenje le za to, da delujejo kot misijonarji v inozemlju. Torej za tako delo so Combesu dobri lazaristi, da z razširjanjem krščanstva pridobivajo za Francijo divje in na pol divje narode. Radovedni smo, kaj odgovore na to vladno nasilje prizadeti škofje.

Francoska vlada v novi zadregi.

Francosko prebivalstvo je doslej rado vlagalo svoje prihranke v državne hranilnice. Vlada se je s tem denarjem neštevilno-krat rešila iz denarne zadrege. Sedaj jej pa preti velika nevarnost tudi v tem oziru. Od 1. jan. do 30. sept. so vložniki dvignili celih 22.030.946 frankov več nego vložili. Samo v zadnjih desetih dneh so morali skoro sedem milijonov frankov več izplačati, nego so pa prejeli. Combes si zdaj ne ve drugače pomagati, nego da bo sodnijsko zasledoval vse one liste, ki pozivajo ljudstvo, naj ne vraga v drž. hranilnice. Vlada se pa zelo moti, če misli, da bo s tem napolnila prazne državne blagajne. Ljudstvo bo postalo tem bolj nezaupljivo do držav. naprav in bo še v večji meri zahtevalo nazaj svoje prihranke.

Iz brzojavk.

Katoliško šolsko društvo za Avstrijo priredi 15. novembra dva velika slavnostna shoda. Članov šteje 50.000 dohodkov je imelo lani 283.829 K, izdatkov pa 275.873 K. — Ugovor nižjeavstrijskih Čehov je podpisalo 3000 očetov. — 30 milijonov posojila za Transval iščejo Angleži. Chamberlain takoj v bližnjih dneh predloži dotični načrt. Dvomi se pa, da bi se vsi milijoni funtov porabili za Transval. — Volivci na Dunaju za prihodnje deželnozborske volitve so našli v vseh dvajsetih okrajih 249.352. — Nagodbene konference so se vršile včeraj v Budimpešti. Avstrijski ministri so dospeli z Dunaja že v soboto zvečer. Vspeh dogovorov je še neznan. — Klub hrvatsko-narodne stranke se je sošel danes k izrednemu posvetovanju. Pravijo, da bodo na dnevnem redu predvsem dogodki v Zagrebu. — Volivni oklic moravske katoliško-narodne stranke je bil včeraj objavljen z imeni kandidatov za kmečko in mestno skupino. V prvi so postavili 21, v drugi pa 16 kandidatov.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 6. oktobra.

Pozor, Notranjci! Liberalci so se vrgli zdaj na Notranjsko, in sicer za to, ker se boje novih volitev. Božič gre proč, in zdaj se boje za njegov mandat. Zato je dr. Tavčar šel v Žire. Včeraj so priredili dva shoda, in sicer sta šla dr. Tavčar in dr. Kušar v Logatec, Hribar in dr. Triller pa v Cirknico. Liberalci hočejo torej za vsako ceno rešiti svoj edini kmečki mandat ter bodo izkušali tudi sosednjega, če ne pridobiti, pa vsaj omajati. Liberalci, kakor smo zvedeli iz njihovih lastnih krogov, v resnici računajo z možnostjo čisto novih volitev. Njim se gre zdaj za zadnji poizkus, ohraniti še moč v deželnem zboru, zato bodo poizkusili vse, kar je v njihovi moči. Zato pa je nujno potrebno, da naši somišljeniki na Notranjskem odločno stopijo na delo. Kjer manjka še organizacije, naj se nemudoma izpopolni! Stojte na straži, da vam sovražnik ne prileže v trdnjavo!

Dekan Andrej Drobnič †. Predvčerajšnjim je umrl vpokojeni g. dekan Andrej Drobnič. Rojen je bil 27. nov. 1827. na Blokah in v mašnika posvečen 26 jul. leta 1851. Mnogo let je bil dekan v Smarji na Dolenjskem, a mrtvoud ga je zadel in ga priklenil na njegovo stanovanje. Dobri gospod je bil v kljub tej nesreči ljubezniv in potrpežljiv. Pred dvema letoma je šel v pokoj ter živel v Radleku pri Studenem blizu svojega doma, kjer ga je tudi doh-tela smrt. Pogreb bo jutri dop. ob 10. uri. N. v m. p.!

„Informacija“ o sklepah spodnještajerskih zaupnikov. Sobotna „Informacija“ priobčuje dopis iz Celja, v katerem je govor o zadnjem shodu zaupnikov. Ko dopisnik imenuje kandidata mesto dr. Sernca in župnika Lendovška, pravi mej drugim: „Za politiško taktiko današnji shod ni dal bodočim poslancem nobene direktive; da, ni se niti določilo, naj li gredo poslanci v Gradec ali ne. To je obžalovanja vredno, ker treba v tem važnem vprašanju, — sedaj najvažnejem za spodnještajerske Slovence — konečno vendar popolne jasnosti, in sicer jasnosti pred volitvami, da bodo volivci vedeli, pri čem da so in zakaj naj gredo v volivni boj. Pomanjkanje merodajnega gesla za volivni boj je gotovo velika napaka. Akoravno so zaupniki soglasno pritr-dili kandidaturam, vendar ni bilo opaziti na shodu nobene edinosti... Za sedaj so se nasprotja še poravnala, toda s tem kompromisom ni zadovoljen noben obeh delov.“

Sv. oče za Jugoslovane. Listi pri-našajo vest, da je sv. oče poprijel inicijativo, da se v Rimu zasnije velik kolegij za Ju-goslovane. (Hrvate, Srbe, Slovence in Bol-gare.) Govori se, da papež sam podari v ta namen 100.000 frankov, a cesar avstrijski se je neki obvezal dotirati bodoči kolegij z 20.000 frankov. Ostali potrebni denar naj bi dali Hrvatje, v prvi vrsti škofa v Zagrebu in Djakovu. Kolegij bi se imel zasnovati na Monte Mario, najmodernejem delu Rima.

Osebnosti. Okrajnim zdravnikom za Stajersko je imenovan bivši okr. zdrav-nik v Krškem g. dr. Pavel Varda. — V Ljubljani se je včeraj mudil knjižničar če-škega deželnega muzeja v Pragi, gospod dr. Zahradnik. — Včeraj je obiskal naše uredništvo urednik »Slova Polskiego« gosp. Dobrowski iz Lvova.

Pojde Goess? V soboto so spustili v Trstu v morje novo vojno ladijo; pri njenem krstu kumovala je soproga nj. eks. namest-nika grofa Goessa. Ko bi bilo resnično, ka-kor so pisali razni listi, da se Goess z do-pusta ne povrne več v Trst na svoje mesto, teško, da bi bila kumica njegova soproga. Znamenje je torej, da Goess ne misli iti, temveč v Trstu ostati.

Namestnik Goess se je povrnil v so-boto jutraj v Trst.

Romanje na sv. Goró. Ljubljanske udeležnike prosimo, da se nemudoma oglase v prodajalnici Maksa Brusa pred škofijo. Romarji naj bodo kolikor mogoče le močje in mladeniči. Ženske romarice niso izključene, vendar naj bi hodile, ako mogoče, v spremstvu sorodnikov. Opominjamo še enkrat na določila v sobotni številki. Vožnja iz Ljubljane v Gorico in nazaj bo stala v II. razredu 9 K 40 v., v III. razredu 6 K

27 v. Ker ne moremo posebnega vlaka prrediti iz Maribora, naj se štajerski udeležniki pridružijo vlaku v Ljubljani.

Zlato mašo je obhajal dne 28. sept. t. l. predčisti gosp. Anton Keber v Mavhinhah na Krasu. Predčast. gosp. Anton Keber slušbuje v Mavhinhah že nad 28 let kot vikarij.

Sedmina po umrlem g. m. župniku zavodniku bo v sredo ob 9. uri v Škofji Loki.

Novi opat v Mehrerau. V četrtek se je vršila v Mehrerau volitev novega opata. Kakor se nam poroča, je bil izvoljen opatom sedanji podprijor P. Eugen Not.

Iz Kranja. Minoli teden se je predstavljala četa črnih dam in gospodov iz roda Hovas v gostilni g. P. Mayer in v hotelu „Nova Pošta“. — Sv. maše za cesarja se je udeležilo v soboto poleg c. kr. uradnikov tudi obe ljudski šoli z učiteljstvom, godba in nekaj članov gasilnega društva ter mnogo vernega ljudstva.

Poročila se je v domači graščinski kapelici na Brdu pri Kranju gdč. baronica Jelica Zoisa, hčerka graščaka Egona barona Zoisa, z g. Pavlom Herbert-Kerchnawem, graščakom v Kirchbühlu pri Volspergu.

V pokoj je šel na svojo lastno prošnjo te dni vadnični učitelj g. Josip Budau v Gorici.

Novo Kneippovo zdravilišče na Slovenskem? „Kneipp Bätter“ poročajo, da je več častilcev in častilk Kneippove zdravilne metode sklenilo ustanoviti na avstrijskem jugu Kneippovo zdravilišče. Zdravilišče naj bi se ustanovilo v kakem vinorodnem kraju Kranjske, Primorske ali Hrvaške, kjer bi jeseni se s Kneippovo zdravilno metodo združilo tudi zdravljenje z grozdičem, kakor se vrši v Meranu. Kraj naj ne bi bil dva kilometra od železnice, imeti bi moral mrzlo tekočo vodo in gozd. V kraju bi se moralo napraviti vsaj 400 postelj za tujce. Urednik „Kneipp Bätter“, naš rojak g. Okič Jerob priporoča za to ustanoviteljcem Ajdovščino, Ilirsko Bistrico ali pa Samobor na Hrvaški. Nadalnje predloge sprejema uredništvo „Kneipp Bätter“ J. Okič, Würis-hofen.

Niš slavja! Poročali smo že, da je občni zbor društva „Dante Alighieri“ sklenil odposlati na slavje v Sibenik v Dalmaciji svojega odposlanca. Sedaj pa poročajo laški listi kislim obrazom, da je hrvaško mesto Sibenik prepovedalo vsako slavje. To je gotovo mrzel curek na prevroče glave neodrešencev in onih, ki stegajo svojo roko po deželah majke Slavije.

V istrskem deželnem odboru predlagal je odbornik dr. Dinko Trinajstić, naj bi odbor odgovarjal na hrvatske dopise v hrvatskem jeziku. Deželni odbor pa je odbil ta predlog. Dokler ne bodo slovanske večine posnemale istrskih in tržaških odbornikov laške narodnosti, ne bo se laška večina v teh odborih ozirala na slovanske predloge in pritožbe. Vzlasti dalmatinski dež. odbor bi lahko zaklical Lahom: Zob za zob! kakor tudi kranjski laškim zaveznikom Nemcem.

„Laboratore“ dnevnik. Tržaški „Il Sole“ pripoveduje, da hočejo laški tržaški soc. demokratje razširiti svoje glasilo „Laboratore“ v dnevnik. Denar za to jim da laška židovska „camora“, ki gospodari sedaj na magistratu, in da so ga prodali laški „camori“. „Il Sole“ pravi: „Soc. demokratje hočejo braniti kapitaliste, ker jih mi napadamo, braniti hočejo žide, mi moramo braniti pa socialiste.“

Skrb za svojce. „La Concordia“ prinaša iz Ljubljane dopis g. Pitterija, v katerem se furlanski delavci srčno zahvaljujejo furlanskemu duhovniku, ki jih je prišel obiskat v Ljubljano ter jim pridigal v njih materinskem jeziku. Pri tem opozarjamo, da bi bilo tudi za naše, po raznih nemških mestih raztresene rojake silno potrebno, če bi jih večkrat obiskal kak slovenski duhovnik ter jim tam govoril v materinščini. Posebno v Gradcu, kjer je več tisoč Slovencev brez slovenske pridige, bi bilo neobhodno potrebno poskrbeti, da se ustreže verskim potrebam naših rojakov.

Smrt pod konjem. V soboto je v Vrhpolju pri Vipavi posestnik Janez Kodela padel s konja in se na glavo tako udaril, da

se mu je iz ust, nosa in ušes vtila kri in je takoj na mestu umrl.

„Narodni Dom“ v Trstu. Z današnjim dnevom pojdejo zadnji prebivalci (ognejgasci) iz starega poslopja, v katerem je bila 11 let nameščena „Tiskarna Dolenc“. V kratkem začnejo podirati staro poslopje in v par letih vzraste na onem prostoru nova zgradba „Narodni dom“.

Umrli je v Črnomlju g. Terezija Dobrin, vdova Toporiš, mati c. kr. sodn. pristava g. Ivana Toporiša.

Poročil se je včeraj v Gradcu c. kr. finančni konceptni praktikant g. Robert Eržen iz Ljubljane z gdč. Dorino Privitellio iz Gradca.

Operni pevec Naval Pogačnik je v soboto zaključil gostovanje na češkem opernem gledališču v Pragi v Massenetovi operi „Werther“. Naval občinstva je bil velikansk. Gledališče je bilo že več dni prej popolnoma razprodano.

Prvi nastop. Več let so snovali tržaški neodrešenci novo politično društvo, a zasnovati niso mogli dolgo časa ničesar. Slednjič se jim je vender posrečilo in novemu političnemu društvu so dali ime „Patria“ (domovina). To novo društvo nastopi prvič danes v ponedeljek 6. t. m. Za dan 6. t. m. pozivlje namreč svoje člane na shod, da bodo protestirali proti temu, ker nameruje nemška „Südmark“ imeti drugo leto svoj občni zbor v Trstu in ker se je to društvo drznilo izdati razglednice, na katerih je razvidno, da prištevajo Vsenemci tudi Furlanijo, Istro in Trst k svojemu posestnemu stanju. Žid s trga „Goldoni“ že agita za ta shod. Mnogo je Nemcev, modruje žid, ki se trudijo, da bi se zjedini Nemci in Lahi. A ti pangermani hočejo s svojo brezobzirnostjo vse pokvariti. Mesto da bi bili jedini proti skupnemu sovražniku — Slovanom, — pa delajo Vsenemci tako delovanje, skoro nemogoče. Iz vse židove pisarije je razvidno, da bodo protesti bolj podobni ponižnim prošnjam do Vsenemcev, naj za Boga ne pridejo v Trst. Ali pa so se društvu „Patria“ odprle oči, da vidijo, od katere strani proti Trstu največja nevarnost? Morda so že dospeli do prepričanja, da jih brezobzirni boj proti Slovincem vodi v nemško suženjstvo? Kaj takega misliti o tržaških Lahih sploh ni mogoče, ker jih je slepo sovraštvo do Slovencev že preveč pritislilo materi Germaniji na srce. Sicer pa ne bodimo proroki in počakajmo, kak bo prvi nastop tega novopečenega iredentovskega polit. društva.

V Celovcu je umrla soproga bivšega gostilničarja pri „Sandwirtu“ gospa Amalija Simon.

Židovska jeka. Žid iz trga Goldoni v Trstu se huduje, ker je tržaški škof Nagl pozval k sebi nekatere prevročekrvne laške istrske duhovnike.

Slovenci na Hrvatskem. Pri zadnjem ljudskem štetju so našli na Hrvatskem in v Slavoniji 19.875 Slovencev.

Prvi sneg je zapadel te dni na naše planine.

Ljubljanske novice.

„Merkurjeva“ veselica v „Nar. domu“. Včerajšnja veselica „Merkurja“ je sijajno vspela. Občinstvo je napolnilo Sokolovo dvorano „Nar. doma“ in se izvrstno zabavalo celi večer. Vojaška godba c. in kr. pešpolka Leopolda II. kralj Belgijcev je precizno izvajala vse komade, kar je pričalo vsakokratno burno ploskanje mej občinstvom. Enako je zadovoljil navzoče občinstvo pevski zbor, ki je vse točke lepo proizvajal pod vodstvom g. A. Sachsa. Posebno pohvalo je žel čveterospes „V slovo“, ki se je moral ponoviti. In dobitki? Dobitkov je bilo 583 — nekateri med njimi so bili naravnost krasni — ki so se razdelili med občinstvo malo pred polnočjo. Z eno besedo, veselica je bila lepa, občinstvo zadovoljno, in zadovoljno je tudi trgovsko društvo „Merkur“. In potrežba? V „Nar. domu“ je vse jako drago in ne ravno izvrstno; in čule so se razne pritožbe.

„Glasbena Matica“ v Ljubljani. V soboto ob 8. uri zvečer imel je moški pevski zbor svoj redni letošnji občni zbor v steklenem salonu pri Auru. G. predsednik profesor A. Štrifot otvoril je zborovanje. Spomnil se je tudi prerano umrlega, zaslužnega člana g. Avg. Puciharja, na kar so gg. pevci v znak sožalja vstali raz sedežev. Po poročilih g. tajnika in g. blagajnika sledile so nove volitve za bodočo sezono. Predsednikom bil je per acclamationem izvoljen do-

sdanji velezaslužni g. prof. A. Štrifot. Blagajnik dosedanji gosp. Pavel Lozar. Odborniki pa gg. Ivan Završan, Janko Krsnik, Avg. Štamcar, Anton Razinger, Pavel Gorjup, Anton Petrovčič, Ciril Globočnik in Vojteh Sič. Pri slučajnostih sklenilo se je na predlog gosp. Janka Krsnika, da se priredé v zimskem času interni pevski večeri, poleti pa izleti, ter se je to izročilo odboru v nadaljno postopanje. Na to je g. predsednik zaključil zborovanje, proseč gg. pevce, da naj bodo poštvalni in vestrajni pri skušnjah, ter da naj po moči podpirajo novi odbor.

Bralno društvo v Vodmatu je priredilo včeraj v svojih društvenih prostorih svoje prvo javno predavanje, ki se ga je vkljub slabemu vremenu udeležilo obilno občinstva iz Vodmata. Predsednik gospod L. Klun je pozdravil navzoče in povdarjal važnost predavanja o pomenu bralnih društev, kateremu naj bi zborovalci sledili z velikim zanimanjem. Cast. g. dr. J. Ev. Krek je temeljito razpravljal, kolike važnosti so danes bralna društva in koliko koristi ima od tega naše ukaželjno ljudstvo. Z vidnim zanimanjem in pravo zadovoljnostjo sledilo je navzoče obdi stvo razpravi z željo, naj bi bralno društvo v Vodmatu še večkrat priredilo taka podučna in znanstvena predavanja. Predsednik je konečno naznanil navzočim, da v najkrajšem času priredi društvo drugo javno predavanje, ki se bo pravočasno naznanilo.

Vojski-novinci. Danes so došli v Ljubljano novinci 17. pešpolka, 7. lovskega bataljona in 7. topničarskega polka. Zvečer odidejo v Celovec oziroma Bruck ob M. Novinci 27. pešpolka pridejo jutri zjutraj ob 6 uri iz Gradca. Na kolodvoru jih pričakuje polkova godba.

Poročil se je danes zjutraj v trnovski cerkvi g. Mihael Moškerc, uradnik okr. bolniške blagajne, z gdč. Julijo Brate. Čestitamo!

Ogenj po noči. Danes po noči je nastal v baraki na Radeckega cesti, ki je last mestnega užitninskega zakupa, ogenj, ki je barako popolnoma uničil. Ogenj je nastal najbrže vled tega, ker je paznik J. Furlan močno v peč zakuril, da je bila razbeljena ter se je vnel les, ki je bil okoli nje naložen. Ogenj se je jako hitro razširil in se je paznik komaj pravočasno rešil. V baraki je zgorelo tudi nekaj obleke. Škoda znaša okoli 500 kron. Baraka je bila zavarovana proti ognju. Na lice mesta je prihitel tudi oddelek požarne brambe, ki je ogenj pogasil. Strela z grada sta ljudi po noči močno preplašila, sosebno ker se je v prvem hipu videl na nebu velik žar in so ljudje mislili, da je nastal v mestu velik ogenj.

Arretiran nositelj nemške kulture. Gvido Hochegger, pevec in igravec v nemškem gledališču, je bil tukaj arretiran, ker je gledališka ravnatelj v Gradcu in v Mariboru ogoljufal. Odpeljali ga boho k okrožni sodnji v Maribor. Hochegger ima v Ljubljani bogate sorodnike.

Zborovanje društev. Včeraj so zborovala sledeča društva: krajevna skupina strokovnega društva strojarskih pomočnikov v Pokovski gostilni v Florijanskih ulicah; krojaško bolniško podporno društvo v gostilni „pri Lozarju“ na sv. Jakoba trgu in krajevna skupina pravovarstvenega društva vojaških certifikatistov v gostilniških in kavarniških prostorih I. Komana na Rimski cesti.

Skok iz vlaka. Jožef Česenj, 23 let star, Kajzarjev sin iz Hotiča, se je peljal dne 3. t. m. zvečer s sekundarnim vlakom iz Ljubljane domov. Pri železnem mostu čez Savo je najbrže skočil z vlaka, ker ima od tamkaj prav blizu domov in se ni hotel peljati do postaje v Litiji. Pri tem je seveda padel in se na glavi in na nosu pobil in si spahnil kost v desni rami. Prepeljali so ga v bolnico. Česenj pravi, da ni skočil z vlaka, marveč da je padel, ker se je mudil zunaj na stopnicah.

Občinski svet ljubljanski ima redno sejo jutri v torek, dne 7. oktob. ob petih popoldne v mestni dvorani. Na dnevnem redu je: Obljuba novo sprejetega meščana. Personalnega in pravnega odseka poročilo o prošnjah za sprejem v občinsko zvezo. Finančnega odseka: o magistratovem nasvetu v zadevi naprave kanala v Novih ulicah; o ponudbi Alojzija Koraike, da mu mestna občina odkupi njegovo palmovnico; o prošnji „Asylvereina“ v Aleksandriji za podporo; o prošnji „Dramatičnega društva“ za izredno podporo; o dopisu mestnega magistrata v zadevi nagrad stražnikom za izredno službovanje. Šolskega odseka: o porabi rednih dotacij za šolsko leto 1901/2. Direktorija mestnega vodovoda: o prošnji hišnega posestnika Fr. Ks. Souvana za odpis plačila za večjo porabo vode; o prošnji občine Moste za oddajo vode iz mestnega vodovoda. Direktorija mestne elektrarne: o prošnjah dveh hišnih posestnikov, da se jima vodovod in električna razsvetljava podaljšata do njihovih hiš v L'nhartovih ulicah; o prošnji „Dramatičnega

društva“ za znižanje cene električnega toka. Samostalna resolucija obč. svetnika Josipa Prosenca o ljubljanskih šolskih razmerah. Finančnega odseka: o prošnji neke hišne posestnice za izplačilo pogojno njej dovoljenega 3% posojila; o prošnji treh hišnih posestnikov za izbris izplačanih jim posojil. Šolskega odseka: o prošnji stalne voditeljice I. mestnega slovenskega otroškega vrtca Zofije Grumove za dovoljenje možitve; o prošnji začasne voditeljice II. mestnega slov. otroškega vrtca Marije Jerinove za stalno nameščenje; o prošnji Marije Abramove, absolventke tečaja za umetno vezenje na Dunaju za podaljšanje ustanove; o prošnji pomožne učiteljice na I. mestnem otroškem vrtcu Karoline Zehrerjeve za zvišanje remuneracije; o prošnji nekega šolskega sluga za novčno podporo.

Tatvina. V pretečenem mesecu je neznan tat ukradel kuharici Ani Schweiger iz kovčega, katerega je imela pri neki znanki na sv. Petra nasipu št. 25, sraice, predpasnike in obleko, vredno okoli 60 K. Čudno je, da tat ni vzel hranilničnih knjižic, kateri sta bili na vrhu obleke.

Na električni železnici je bil včeraj tolik promet, da je zmanjkalo vozni listkov.

Dejanje blazne starke. V Podkorenu v političnem okraju radovljskem, si je v soboto 72 let stara umobolna prevžitkarica Jera Pečar s sekiro prizadejala več ran na levi roki. Pustili so jo brez nadzorstva. Rane so velike. Žensko so prepeljali v deželno bolnico.

Strah pred Codellijevim motorjem je včeraj prevzel Schumijevega konja, ki se je pred tobačno tovarno splasil in zlomil ojnice pri vozu.

Najdene stvari na kolodvoru. Na južnem kolodvoru so bile najdene sledeče reči: 1 star svilnat dežnik, 1 nov svilnat dežnik, stara površna suknja, star siv suknjič in 1 lesen kovčeg, v katerem je staro perilo.

Nesreča. Janez Ocvirk, mesarja sin na Poljanski cesti št. 51, je v soboto popoldne na Ježici padel z voza tako nesrečno, da si je v rami roko spahnil.

Sestanek dveh prijateljev. Ivan Osojnik, natakaz brez posla, doma v Vidmu pri Krškem, je pred leti vzel Jožefu Kremserju, ko sta bila v Ljubljani skupaj, perilo in čevlje in mu tudi odnesel 4 krone. Včeraj sta pa prišla spet v Ljubljani skupaj. Dobila sta se pri gugalnicah in panoramah v Latermanovem drevoredu, kjer služita vsak pri svojem gospodarju. Ker Osojnik ni imel perila in ne denarja, da bi ga dal Kremserju nazaj, ga je ta dal zapreti.

Arretiran poddesetnik. Na Rimski cesti je bil včeraj zvečer aretovan Jožef Zor, poddesetnik pri brambovskem pešpolku, ker je na Bleiweisovi cesti in na Rimski cesti pel in vriskal in se ni zmenil za opominjanja policajev. Ko sta ga na Rimski cesti dva policaja ustavila, je potegnil bajonet in se hotel braniti. pa policaja sta potegnili sablje. Konečno sta policaja vzela vojaku bajonet in ga arretirala. Moral je na rotovž, in tukaj čakal tako dolgo, da je prišla vojaška patrulja po njega.

Božljast je vrgla v soboto zvečer v Cavljarskih ulicah Jožefa Hlebša, zidarja v Cerkevskih ulicah št. 21. Tovariši, ki so bili z njim, so ga spravili v njegovo stanovanje.

Zaprta služkinja. Marija Jenko, služkinja pri trgovčevi ženi Zofiji Lavrenčič na Dolenjski cesti št. 4, je pobrala svoji gospodinjji več reči in jih hotela odnesti, ko je bila namenjena izstopiti iz službe. Policija jo je zaradi tatvine zaprla.

Iz bolnice. Jožef Markič, kočarjev sin v Goričanah, občina Naklo, je bil v noči od 4. na 5. t. m. napaden in z nožem ranjen v vrat. Napadel ga je posestnikov sin Jožef Porč. Markič je težko ranjen in so ga prepeljali v tukajšnjo bolnico.

Kotiček za liberalce.

Volivci dolenjskih mest z mešanimi čutili opazujejo dvomljiva zmago-slavlja v Poljanski dolini, Žireh in Hotičici, s katerih lovorom si venča svobododomiselno čelo njihov zastopnik. Ljubljanski volivci že vedo, kake velikanske zasluge za potresno posojilo ima njihov poslanec. Dolenjski volivci bi tudi radi vedeli, kake dobičke imajo od svojega zastopstva. To tem bolj, ker Tavčarjev kolega Plantan tudi nič ne pride poročat o svojih dogodoljajih. Dolenjska mesta torej hrepeneče čakajo, da Tavčar pusti „kmetavze“ in „polljudi“ ter se spomni tudi zavednega meščana.

Strahovita jeza vlada pri „Narodovcih“, da si upa g. Dragotin Hribar brez dr. Tavčarjevega dovoljenja ustanoviti v Ljubljani tiskarno, ki seveda ni vseh „Narodni tiskarni“. Zato so se pa ob priliki celjskega zaupnega shoda tako zaleteli vanj: „Značilno je in se mora pibiti za vso bodočnost, da je bivši liberalni kandidat Dragotin Hribar to pot popolnoma zlezel pod kuto in take komplimente delal navzočim duhovnikom, katerih je bila kaka četrtina, česar bi od Hribarja nikdo ne bil pričakoval. Tistim duhovnikom, ki so ga politično ob-

glavili šele pred kratkim, je zlezel pod noge.
»Narodovci so pač najobčutnejši pri žepu!
Kako so »inteligentni« celjski naprednjaki, se vidi iz sledečih vrstic, s katerimi »Narod« popisuje tamošnji zaupni shod: »Župnik Koren se je zopet ojačil ter rekel, da so to pleve in neumnost, pa ga je nekdo zopet frknil po ustih, da je utibnil. Ti gospodje pač mislijo, da pametno govori le kak blagoslovljen puhloglavež. Lepi voditelji, ki tako pišejo! Če se duhovnik potem količkaj oglasi, pa pravi, da »slogo« motil!

Razne stvari.

Najnovejše od raznih strani.

Mačka snedla roko novorojencu. Nekega novorojenca so v Perugiji na Laškem položili na posteljo v bližini matere. Po noči je otrok prišel silno jokati. Ko so ga pogledali, videli so strašen prizor. Maček je snedel otroku celo roko. — Grofica in revolver. Proti grofici Nugent na Trstu je dvignjena obtožba, ker je streljala trikrat na ljudi. Zadnjič je streljala na svojega brata. — Vseh Nemcev na svetu je po nemških poročilih 76.536.000. — V zrak zletel je priroten laboratorij v Atesse na Laškem. — Stevilo stavkujočih rudarjev na sever. Francoskem znaša 19.794. — Dunajski zdravnik v Ameriko. Dunajski klinični vseučiliški profesor dr. Lorenz je poklican k nekemu bolniku v Čikago. — Iz Prage ušel je trgovec J. Typel. Razne osebe oškodovale za 80.000 kron. — Rodbinska drama. V Oseku je v starosti 70 let umrl c. kr. sodni oficijal Alojzij Veziak. Ko je njegova 66 let stara soproga zagledala uslužbenca pogrebnega zavoda, da so prinesli krsto, zgrudila se je mrtva. Od žalosti jo je zadela kap. — Nova stavka v Galiciji je nastala v Bolestraszyca. Pri kopanju krompirja so se kmetje tamošnjemu veleposelniku uprli. — Ustanek je po poročilih iz Zofije v Manastiru in Kastoriji. — Hotel za ženske otvoril se je v Parizu. Sezidala se ga je baronica Hirsch. Stavba je veljala pol milijona frankov. V hotel imajo pristop samo ženske. — Prvi sneg že imajo na južnem Češkem. — Starčka umorila. V občini Orza so našli umorjenega 76 let starega konvedskega stotnika Colomana Horwatka. Umorila ga je njegova gospodinja. Na truplu je 21 udarcev s sekuro.

Telefonska in brzojavna poročila.

Nagodba — nerešena.

Dunaj, 6. oktobra. O večerajšnjih ministerskih konferencah v Budimpešti se poroča: Upanje, da se bodo pogajanja pri teh konferencah uspešno končala, se ni uresničilo. Ostale so še velike difference, o katerih se ministerska predsednika nista mogla zediniti. Sicer se je doseglo sporazumljenje glede avtonomnega carinskega tarifa, a druge preporne točke so ostale nerešene.

Ponesrečen liberalni shod.

Čirknica, 6. oktobra. Liberalni shod Hribar-Trillerjev se je silno izjalovil. Na shodu je bila večina (130) katoliškonarodna, ki je pustila zborovati zato, da je liberalcem ugovarjala. Bil je velikanski hrup, v katerem se liberalna govora nista niti slišala. Ves shod je trajal 55 minut. K besedi se je oglašil g. kapelan Skubic, kateremu se pa niso upali dati besede. Zborovavci so hrupno dokazali, da je liberalnemu terorizmu odklenalo. Vseh naprednjakov z govornikom vred smo našli 80. Shod se je vršil v salonu gostilne De Schiava.

Dunaj, 6. oktobra. Danes dopoldne je bil Körber sprejet pri cesarju v avdienci, jutri bo Szell, da poroča o položaju. Budimpeštanski listi pišejo, da je položaj jako resen, ker ni sporazumljenja v jako važnih točkah. Tukajšnji ponedeljski list poroča, da sta oba predsednika dala ostavko. (Ta vest še ni potrjena.)

Dunaj, 6. oktobra. Posestnik gostilne „Zum grünen Baum“ na Mariahilferioi, Janez Förechtgott, je danes dopoldne ustrelil svojo ženo in tri otroke v starosti od 6 do 12 let, nato usmrtil samega sebe. Bil je prej inženir, prevzel gostilno in prišel v dolgo.

Dunaj, 6. oktobra. Voditelji čeških strank so poklicani na dan 13. okt. k min. predsedniku.

Rim, 6. okt. Sredi meseca novembra bo imenovanih šest novih kardinalov.

Brno, 6. okt. Katoliško - narodni Čehi so postavili za deželnozborske volitve v 12 okrajih kandidate.

Pariz, 6. okt. Pogreb Zole se je izvršil brez nereda. Udeležil se ga je tudi Dreyfus, za katerega se pa nihče ni zmenil. Vojaštvo je pokojnemu izkazalo zadnjo čast. Poleg Dreyfusa so se udeležili pogreba socialist Jaures, Piquart, Mathieu, Labori in knez Monaco. Combessa je zastopal njegov uradni načelnik. Govorila sta naučni minister Chaumie in Antole France.

Atene, 6. okt. Prestolonaslednik Konstantin je padel z avtomobilom v jarek in se ranil nad desnim očesom in na ustih. Njegovi soprogi Zofiji, ki se je peljala za njim, so se istodobno splašili konji, a so jih pravočasno ustavili.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 506-2 m, srednji zračni tlak 736-0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Puhavina v 24 urah v m.
4	9. zveč.	740-3	8-2	sl. jvzh.	oblačno	
5	7. zjut.	738-6	7-2	sl. vzsvzh.	dež	3-1
5	2. popol.	736-9	8-5	sl. vzh.	oblačno	
5	9. zveč.	735-4	7-1	sl. sever	dež	
6	7. zjut.	732-5	7-5	sl. sever	oblačno	20-3
6	2. popol.	732-5	10-2		dež	

Srednja temperatura sobote 8-7°, norm.: 12-3°.

Srednja temperatura nedelje 7-6°, normale: 12-2°.

Dunajska borza

dné 6. oktobra.

Skupni državni dolg v notah	160-70
Skupni državni dolg v srebru	100-50
Avstrijska zlata renta 4%	120-50
Avstrijska kronska renta 4%	99-95
Ogerska zlata renta 4%	100-20
Ogerska kronska renta 4%	97-75
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	15-85
Kreditne delnice, 160 gld.	681-25
Londona vista	239-45
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	117-—
30 mark	23-39
20 frankov (napoleonador)	19-04
Italijanski bankovci	95-—
C. kr. cekini	11-30

1147 1-1

Potrjeni od neizmerne tuge javljamo vsem sorodnikom in prijateljem prežalostno vest o smrti svojega ljubljene in nepozabnega strica, ozi. svaka, gospoda

Josipa Zupančič-a

c. kr. davkarja v pok. in imejitelja zlatega zaslužnega križa s krono,

ki je danes ob 1/11. uri dopoldne, previden s sv. zakramenti za umirajoče po križi bolezni mirno v Gospodu zaspal, star 77 let.

Pogreb bo de v ponedeljek dné 6. oktobra dopoldne ob 1/10. uri na tukajšnje farno pokopališče.

Sv. maše zadušnice brale se bodo v mnogih cerkvah.

Blagi ranjki se priporoči v blag spomin in molitev.

Vel. Lašče, dné 4. oktobra 1902.

Žalujoči ostali.

Pleskarska in v to stroko vstevajoča se stavbena in pohištvena dela

izvršujeta in se priporočata v naročila iz mesta in z dežele **BRATA EBERL v Ljubljani**, Františkanske ulice. — Najnižje cene. — Vzorci so vselej na razpolago. — Izvrievanje strokovno zanesljivo in brez konkurence. 13 11-5

1157 1-1

Globoko užaljenim srcem javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je Vsemogočnemu dopadlo, našega preljubega brata, strica, bratranca in svaka, preč. gospoda

Andreja Drobnič-a

dekana v pokoju, zlatomašnika, konzistorijalnega svetnika, imejitelja 40 letne zaslužne kolajne, bivšega večletnega člana dež. šolskega sveta itd.

po dolgi, mučni bolezni, večkrat previdenega s sv. zakramenti, v 75 letu starosti, poklicati danes v soboto, dné 4. t. m. ob 11. uri zvečer k Sebi v boljše življenje.

Zemeljski ostanki predragega ranjkega položili se bodo v torek, dné 7. t. m., ob 10. uri dopoldne pri farni cerkvi na Blokah pri Rakeku k večnemu počitku.

Sv. maše zadušnice brale se bodo v raznih cerkvah.

Preblagega pokojnika priporočamo v pobožno molitev in prijazen spomin.

Radlek pri Rakeku, dné 4. oktobra 1902.

Globoko žalujoči:

Terezija Truden, Neža Krajo.
Marjeta Zakrajšek,
sestre.

Nečaki, nečakinje, bratranci,
sestrične in vsi drugi sorodniki.

1152 1-1

Globoko potrtem srcem javlja vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je Vsemogočnemu dopadlo, preč. gospoda

Andreja Drobnič-a

dekana v pokoju, zlatomašnika, konzistorijalnega svetnika, imejitelja 40-letne zaslužne kolajne, bivšega večletnega člana dež. šolskega sveta itd.

po dolgi, mučni bolezni, večkrat previdenega s sv. zakramenti za umirajoče, v 75. letu starosti, poklicati danes v soboto, dné 4. t. m. ob 11. uri zvečer k Sebi v boljše življenje.

Zemeljski ostanki predragega ranjkega položili se bodo v torek, dné 7. t. m., ob 10. uri dopoldne pri tukajšnji farni cerkvi k večnemu počitku.

Predragega pokojnika priporočava v pobožno molitev in prijazen spomin.

Na Blokah, dné 4. oktobra 1902.

Jakob Koritnik,
župnik.

Jernej Prijatelj,
kaplan.

Zahvala. 1153 1-1

Za mnogobrojne dokaze pravega sožalja med težko boleznijo, kakor ob smrti našega iskreno ljubljenega, nepozabnega soproga, brata, strica, gospoda

Fran-a Štrukelj

izrekajo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem, vsem darovateljem prekrasnih vencev, posebno slavnemu mestnemu magistratu, slavnemu drugi mesarjev, slavnemu drugi gostilničarjev, kavarnarjev, slavnemu pevskemu društvu „Slavec“ za ganljivo petje, kakor vsem, ki so spremili preblagega ranjkega k zadnjemu počitku, najtoplejšo zahvalo

Žalujoči ostali.

Enonadstropna hiša št. 78

v Kamniku (Gorenjsko)

z usnjersko delavnico in istimi pravicami, dvoriščem, in dvema tudi za stavbišče pripravnima vrtoma se prostovoljno in pod jako ugodnimi pogoji takoj proda; na zahtevanje se tudi parcelira.

Pojasnila daje lastnik Alojzij Cerar, trgovec in posestnik v Lukovici pri Brdu.

128 3-3

Iekarna Piccoli

„pri Angelu“ I. 2 (50-40)

Ljubljana. * Dunajska cesta

Železnato
vino

LEKARJA
Piccoli-ja
v Ljubljani.
Dobiva se v lekarnah

krepča
malokrvne,
nervozne in
slabotne osebe

Pollitrska steklenica velja 2 K.

Zunanja naročila izvršuje lekarnar Gabriel Piccoli v Ljubljani točno, ako se mu pošlje znesek po poštenu povzetju.

Predivo, suhe gobe, vsakovrsto žito, kakor tudi sadje, sploh vse deželne pridelke

kupi

Anton Kolenc,
trgovec v Celju.

1107 10-7

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja za zube pri krebah, pri iztekanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako krebhanje. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarična delniška družba

„MERCUR“

I., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strubelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni nasveti za doseg kolikor je mogoče visokega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnih. 134 110